

EU steunt nieuwsmedia: stand van zaken

maart 2022

In het kort

De Europese Unie steunt de nieuwsmediasector hoofdzakelijk via:

- **het begrotingsonderdeel “multimedia-acties”** ter financiering van onafhankelijke mediaberichtgeving over EU-aangelegenheden;
- **proefprojecten en voorbereidende acties** die het Europees Parlement ieder jaar voorstelt over uiteenlopende onderwerpen;
- en recentelijk, acties in het kader van het **programma Creatief Europa** ter ondersteuning van de pluriformiteit en vrijheid van de media, samenwerking in de media en mediawijsheid.

Er worden extra investerings- en financieringsmogelijkheden ontwikkeld, maar de vraag is groter dan de beschikbare budgetten (41 miljoen euro in 2021).

I — van enkele activiteiten...

Bewust van de bijdrage van de professionele journalistiek aan de democratie, heeft de Europese Commissie van oudsher de nieuwsmediasector via twee budgetten ondersteund:

ten eerste, **multimedia-acties** waarmee onafhankelijke berichtgeving over EU-aangelegenheden wordt ondersteund (via een radio-netwerk, twee netwerken voor data-journalistiek, Euronews en via de "European news-room"). Het budget bedraagt ongeveer 20 miljoen euro per jaar.

... en ten tweede, **proefprojecten en voorbereidende acties** op basis van voorstellen van het Europees Parlement. Deze worden jaarlijks gekozen en kunnen bijvoorbeeld onderzoek of projecten rond de pluriformiteit en vrijheid van de media of mediawijsheid stimuleren. Deze steun bedroeg 12 miljoen euro in 2021.

II — ...naar een holistische benadering

Omdat de pandemie de nieuwsmediasector zwaar heeft getroffen, en vanwege de toenemende uitdagingen als gevolg van desinformatie en inkomstenverschuivingen, heeft de Europese Commissie **in december 2020 het “NEWS”-initiatief gestart**, als deel van een groter plan om de audiovisuele en de mediasector te helpen herstellen.

Het [“NEWS”-initiatief](#) verenigt verscheidene financieringsinstrumenten onder een gemeenschappelijke koepel, en bestaat uit de volgende onderdelen:

Regelmatiger overleg met vertegenwoordigers van de Europese nieuwsmediasector, om hun behoeften beter te begrijpen, en organisaties te helpen om hun rol in onze democratieën te vervullen. In 2021 vonden twee van deze Europese nieuwsmediafora plaats, over de [veiligheid van journalisten](#) en over de [industriële transformatie](#).

Betere toegang tot financiering in het kader van InvestEU, het investeringsprogramma van de EU. De [garantiefaciliteit voor de culturele en creatieve sector](#), die al 6.000 organisaties in 19 EU-lidstaten heeft geholpen, gaat door onder InvestEU. De Commissie stelt ook een proefproject op om samen met filantropen, stichtingen en particuliere partners in nieuwsmedia te **investeren**. Beide initiatieven worden aangevuld met trainingen voor financierders and media.

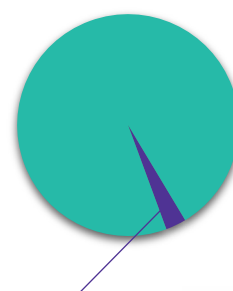
Subsidies voor samenwerking in de media. Zo ondersteunen jaarlijkse oproepen onder Creatief Europa partnerschappen tussen mediaorganisaties die goede zakelijke praktijken willen delen of gezamenlijke journalistieke projecten willen uitvoeren. De eerste zeven “journalistieke partnerschappen” gaan begin 2022 van start.

Naast deze subsidies voor “journalistieke partnerschappen” bevat het programma Creatief Europa 2021-2027 voor het eerst acties ter ondersteuning van pluriformiteit en vrijheid van de media en mediawijsheid.

In totaal **vertegenwoordigt de EU-steun voor de nieuwsmediasector 3% van de begroting voor Creatief Europa in 2021-2027**. Uit de eerste beschikbare resultaten blijkt dat de financieringsbehoeften van de sector groter zijn dan de beschikbare middelen, en de geprogrammeerde begroting van Creatief Europa voor 2023-2027 is lager dan voor 2022.

Nieuwsmediaorganisaties komen ook in aanmerking voor oproepen uit andere programma's (bv. Horizon Europa), maar die zijn niet specifiek op de nieuwsmedia gericht.

Begroting Creatief Europa 2021-2027

Steun voor nieuwsmedia (3% = 75 miljoen euro)

III — Voorbeelden van nieuwsprojecten en -organisaties die de EU in 2021 heeft gesteund

Proefprojecten en voorbereidende acties ter ondersteuning van de pluriformiteit en vrijheid van de media

Actie/ project	Begroting (bij benadering)	
Monitor voor de pluriformiteit van de media	€ 1 miljoen	Rechtstreekse subsidie: European University Institute (EUI), Florence
Monitor voor media-eigendom	€ 500 000	Huidige begunstigde: Consortium onder leiding van de Paris-Lodron Universität Salzburg
Steun voor persraden	€ 350 000	Huidige begunstigde: Consortium onder leiding van de European Federation of Journalists (Project: Media Councils in the Digital Age)
Mechanisme voor snelle respons op schendingen van de pers- en mediavrijheid	€ 1,38 miljoen	Huidige begunstigde: European Centre for Press and Media Freedom (Project: Media Freedom Rapid Response)
Grensoverschrijdende onderzoeksjournalistiek	€ 1,5 miljoen	Huidige begunstigde: “ Investigative Journalism for Europe ”-project onder leiding van het International Press Institute
Stagemogelijkheden voor vertegenwoordigers van media in minderheidstalen	€ 700 000	Begunstigde: International Press Institute (Project: NewsSpectrum Fellowship)
2020 projecten voor mediavrijheid	€ 1,275 miljoen	5 consortia geselecteerd (Journalism Trust Initiative , Media4change , The European 4th Estate , Exposing the invisible , Audience-Supported Collaborations for Empowered Media and Societies)

Oproepen ter ondersteuning van media-innovatie

Actie	Begroting (ongeveer)	
Journalistieke partnerschappen (Creatief Europa)	€ 8 miljoen	De resultaten van de eerste oproep worden binnenkort bekendgemaakt.
Media-innovatie (Horizon Europe)	€ 26 miljoen	De oproep van 2021 heeft betrekking op immersieve media (€18 miljoen) & virtual reality. De resultaten worden binnenkort bekendgemaakt.

Oproepen ter ondersteuning van burgerparticipatie, de openbare ruimte en mediawijsheid

Programma	Actie	Begroting (bij benadering)	
Multimedia-acties	Euronews	€ 16 miljoen	Kader-partnerschapsovereenkomst met jaarlijkse subsidies
	Berichtgeving over EU-aangelegenheden via een radionetwerk	€ 2,2 miljoen	Huidige begunstigde: Euranet Plus
	Datajournalistiek over EU-aangelegenheden	€ 700 000/jaar	Huidige projecten: European Data Journalism Network & EU Data News Hub
	Meertalige inhoud op Europese platforms	€ 900 000/jaar	Huidige begunstigde: the European newsroom (16 persagentschappen)
Vorbereidende actie	Europese media platforms	€ 6 miljoen	De resultaten worden binnenkort bekendgemaakt.
Proefproject	Jeugdmedia	€ 2 miljoen	De resultaten worden binnenkort bekendgemaakt.

Naast de bovengenoemde initiatieven en oproepen ter ondersteuning van nieuwsmedia heeft de Commissie een [breed scala aan acties](#) opgezet om desinformatie te bestrijden.

Een aantal van de lopende en toekomstige mogelijkheden in 2022

- [Oproep](#) in het kader van Creatief Europa ter ondersteuning van mediawijsheid (€2,4 miljoen, inschrijving tot en met 4 april 2022).
- [Oproep](#) in het kader van Horizon Europa betreffende media en democratie (€ 9 miljoen, inschrijving tot en met 20 april 2022).
- 2^e [oproep](#) “journalistieke partnerschappen” (€7,5 miljoen, inschrijving tot en met 7 september 2022).
- Oproep van Creatief Europa ter ondersteuning van zelfregulering & een mechanisme voor snelle respons op schendingen van de pers- en mediavrijheid (€4,1 miljoen, inschrijving opent half maart 2022).
- 3^e oproep voor “jeugdmedia” (€9 miljoen, inschrijving naar verwachting geopend in Q3 2022).
- Ondersteuning van de lokale en regionale nieuwsmedia (€2 miljoen, opent Q2 2022).
- Oproep voor de organisatie van een Europees festival voor journalistiek en mediawijsheid (€1 miljoen, opent Q4 2022).
- Oproep voor Europese mediaplatforms (€6 miljoen, opent Q2/Q3 2022).
- Oproep ter verbetering van de vertegenwoordiging en zichtbaarheid van vluchtelingen en migranten in de media (€500 000, opent Q2 2022).
- Oproep van [Digitaal Europa](#) voor een Europese [ruimte voor mediagegevens](#) (€8 miljoen, opent Q3 2022).

[Blijf op de hoogte van oproepen van de EU die van belang zijn voor de nieuwsmediasector](#)

Twitter: [@MediaEU](#)